

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

ŠALČININKŲ JANO SNIADACKIO GIMNAZIJOS IŠORINIO VERTINIMO TRUMPOJI ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2017 m. lapkričio 13–17 d.

Vizito tikslas – mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Monika Bilotienė, vertintojai: Kristina Rūta Dzeventlauskienė, Odeta Jonykienė, Nijolė Pranckevičienė, Gražina Rudienė, dr. Dalia Survutaitė, Algirdas Uziala, Vitas Zabita, Norūna Grybienė – stažuotoja.

Vizito metu stebėtos 163 veiklos, įskaitant bendrojo ugdymo dalykų pamokas, neformaliojo švietimo veiklas, klasių valandėles. Vertinimo metu gilintasi į mokinių, mokytojų ir pagalbos specialistų veiklą pamokose, gimnazijos vadovų, klasių auklėtojų ir aptarnaujančio personalo darbą, kalbėtasi su Gimnazijos taryba, Metodine, Mokytojų, Mokinių komitetu, Tėvų komiteto atstovu, įsivertinimą koordinuojančia grupe, Vaiko gerovės komisija, bibliotekos ir kitais gimnazijos darbuotojais. Analizuoti gimnazijos veiklos dokumentai: 2015–2017 metų strateginis planas, 2016 ir 2017 metų gimnazijos veiklos ir ugdymo planai, mokinių pasiekimų, pažangos ir mokymosi rezultatų suvestinės. Išorinio vertinimo metu gimnazijoje trūko fizikos ir technologijų mokytojų, tačiau minėtų dalykų pamokos vyko.

Išorės vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad rekomenduojamus patobulinimus Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazijos bendruomenė gali įgyvendinti veiksmingiau panaudodama savo vidaus išteklius, skatindama ir palaikydama pedagogo atsakomybę siekti asmeninės kiekvieno mokinio ir visos mokyklos pažangos.

I. GIMNAZIJOS KONTEKSTAS

Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazija – viena iš trijų ilgųjų gimnazijų Šalčininkų mieste, įsikūrusi netoli miesto centro ir vykdanči ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, neformaliojo vaikų švietimo programas lenkų dėstoma kalba. Mokinių skaičius kasmet nedaug didėja: 2015–2016 m. m. – 725 mokiniai, 2016–2017 m. m. – 744 mokiniai, 2017–2018 m. m. – 768 mokiniai, nes vyksta mokyklų tinklo pertvarka. Patvirtinti 38 klasių komplektai. 252 mokiniai (33 proc.) gyvena toliau negu 3 kilometrai nuo gimnazijos, todėl yra vežiojami. Dėl patalpų trūkumo 3 priešmokyklinio ugdymo grupės ir 3 antrosios klasės įsikūrusios Šalčininkų „Santarvės“ gimnazijos patalpose, ikimokyklinio ugdymo grupė – Akmenynės kaime.

Daugumos gimnaziją lankančių mokinių šeimų socialinė-ekonominė padėtis yra vidutinė, nes tik 5 proc. mokinių reikalauja materialinės pagalbos. Apie 85 proc. mokinių tėvų dirba. 2016–2017 m. m. nemokamą maitinimą gavo 17,06 proc mokinių, šiais mokslo metais – 12,7 proc. mokinių.

Gimnazija turi neblogas sąlygas kultūriniam mokiniui ugdymui, šalia yra miesto parkas, kuris išnaudojamas ne tik gamtos pažinimui. Gimnazijos bendruomenė vykdo projektus, kasmet įsivertina savo veiklą. Direktorė, vadovaujanti mokyklai 8 metus, yra iniciatyvi lyderė, atsakingai dirba direktoriaus pavaduotojai, kuruojantys 5–12 klases.

II. GIMNAZIJOS STIPRIEJI VEIKLOS ASPEKTAI

1. Gyvenimo planavimas (1.1.1 – 3 lygis, nurodytas aspektas — 3 lygis).

Dalyvaudami profesinės savanorystės projekte „Kam to reikia?“ mokiniai turėjo galimybę teoriją priartinti prie praktikos, išbandyti save realiose verslo organizavimo situacijose. Ugdymo karjerai programa integruojama ir į mokomuosius dalykus, klasių valandėles, o naudinga mokiniams ir jų

tėvams medžiaga skelbiama gimnazijos bibliotekoje. Mokiniai, planuodami savo ateitį, jau dabar rūpinasi, kaip tinkamai išsirinkti mokamuosius dalykus vyresnėse klasėse, nusprendžia, kokius lankyti būrelius, kaip pakoreguoti savo mokymąsi (renkasi dalykų konsultacijos), o mokytojai padeda susidaryti individualius mokymosi planus. Gimnazijos klasių mokiniams skiriama daugiausiai dėmesio gyvenimo planavimui bei karjeros ugdymui, šiek tiek mažiau pradinių klasių ir dar mažiau pagrindinio ugdymo koncentro mokiniams. Apibendrinant galima teigti, kad gimnazija, teikdama profesinio švietimo ir karjeros planavimo pagalbą, tinkamai panaudoja turimas galimybes ir padeda daugumai mokinių sėkmingai pasirinkti savo kelią.

2. Mokinių pasiekimų asmeniškumas (1.2.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).

Gimnazija sudaro tinkamas sąlygas daugumai (65,7 proc.) mokinių dalyvauti įvairiose veiklose (savivaldoje, neformaliojo švietimo užsiėmimuose, renginiuose, akcijose, olimpiadose, konkursuose, projektuose, išvykose, sporto varžybose), bendrauti su kitų mokyklų mokiniais, įvairių įstaigų, organizacijų atstovais. Gabesni mokiniai dažniau lanko konsultacijas, nes ruošiasi olimpiadoms, skaitovų konkursams, t. y. toms veikloms, už kurias gauna apdovanojimus. Pagal gimnazijoje galiojantį susitarimą mokiniai už dalyvavimą konkursuose, olimpiadose, pasiekus gerus rezultatus paskatinami padėkos raštais, ekskursijomis, rašomos padėkos el. dienyne jų tėvams. Gimnazijos koridoriuose demonstruojami diplomai, laimėtos taurės; koridorių stenduose, dalyje kabinetų – mokinių kūrybiniai darbai, piešiniai, fotografijos. Asmeniniais mokinių pasiekimais džiaugiamasi gimnazijos interneto svetainėje. Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos mokykloje matomi, pripažinti ir skatinami, sudaromos tinkamos sąlygos mokiniams sėkmingai siekti rezultato pagal turimus gebėjimus. Gimnazija atlieka svarbų vaidmenį kurdama pozityvias vaiko gyvenimo idėjas ir užpildo mokinių laiką prasmingomis veiklomis.

3. Atskaitomybė (1.2.2. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis). Gimnazija supranta visuomenės informavimo svarbą ir atsakingai teikia duomenis apie mokinių ir įstaigos pasiekimus įvairioms interesų grupėms, demonstruoja gebėjimą atvirai ir objektyviai analizuoti mokinių pasiekimus ir gimnazijos pažangą, pripažinti, ko per metus nepavyko įgyvendinti. Apie veiklos kokybės įsivertinimo rezultatus, gimnazijos pirmūnus, olimpiadų, konkursų, sportinių varžybų nugalėtojus, nacionalinio pasiekimų patikrinimo, standartizuotų testų rezultatus visuomenei skelbiama gimnazijos interneto svetainėje, socialiniame tinkle Facebook. Direktorė kasmet už savo veiklą, įstaigos pasiekimus, finansinę būklę atsiskaito Gimnazijos tarybai, mokinių tėvams. Gimnazija savo pasiekimais dalijasi su vietos bendruomene, skelbia informaciją vietos spaudoje, šalies laikraščiuose bei internete. Mokinių ir gimnazijos pasiekimais tradiciniuose kasmetiniuose susitikimuose turi galimybę pasidžiaugti buvę mokyklos mokiniai, dažnai gimnazijoje apsilankantys svečiai iš kitų Lietuvos rajonų, užsienio šalių (Čekijos, Lenkijos, Baltarusijos), projektų, kuriuose dalyvauja gimnazijos mokiniai ir mokytojai, partneriai.

4. Pagalba mokiniui (2.1.3. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis). Sutelktas pagalbos mokiniui kompetentingų specialistų kolektyvas, atsakingai dirba Vaiko gerovės komisija (VGK). Specialiųjų poreikių turintiems mokiniams teikiama specialiojo pedagogo pagalba. Su 3–8 klasių mokiniais, kuriems nustatytas vidutinis ir didelis specialiųjų ugdymosi poreikių lygis, pamokų metu dirba mokytojas padėjėjas. Trys mokiniai, turintys labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomi specialiojoje klasėje. Mokytojus konsultuoja specialioji pedagogė. 105 gimnazijos mokiniams teikiama logopedo pagalba. Gimnazijoje dėmesys skiriamas ir mokiniams, turintiems negalių bei sutrikimų. VGK specialistai bendradarbiaudami koncentruoja pajėgas nustatant jų poreikius, koordinuoja veiklas optimaliam ugdymui, vadovaujasi integruoto ugdymo paradigma. Atliepant mokinių poreikius gimnazijoje atliekami įvairūs tyrimai, su rezultatais supažindinami tėvai. Nelankymo mastams mažinti imamasi kompleksinių priemonių. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo mokinių apklausos rezultatai išryškino patyčių problemą, todėl gimnazija įsitraukė į patyčių prevencijos programą Olweus – dalyvaus visos klasės. Rengdamiesi identifikuoti patyčias ir užkardyti nepageidaujamą elgesį mokytojai dalyvavo seminaruose, organizavo tėvų švietimą, vykdė Sveikatos ugdymo programos įgyvendinimą, dalyvauja prevencinėje programoje „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas“. Šiais mokslo metais gimnazijos bendruomenėje

daug dėmesio skiriama mokinių saugumo užtikrinimui, prievartos, nusikalstamumo ir žalingų įpročių prevencijai.

5. Ugdymas mokyklos gyvenimu (2.3.2. – 3 lygis). 2015, 2016 m. gimnazijos pažangos įsivertinimo duomenimis, teiginiui „*Aš esu patenkintas, kad mokausi būtent šioje mokykloje*“ mokinių pritarimo lygis – 3,5. Šio teiginio įvertinimas rodo, kad gimnazijoje mokiniams sudaromos sąlygos jaustis saugiais ir svarbiais klasės, mokyklos bendruomenės nariais. Daugumoje (78 proc.) stebėtų pamokų fiksuoti geri ir labai geri mokinių bei mokinių ir mokytojų tarpusavio santykiai, nulėmę gerą mokinių savijautą ir mikroklimato kokybę. Vertinimo savaitę mokinių lankomumas buvo geras, stebėtose pamokose nedalyvavo tik 8, 6 proc. mokinių. Beveik visi mokiniai dėvėjo uniformas. Dauguma mokinių jaučiasi priklausantys gimnazijos bendruomenei ir dalyvauja savivaldoje: noriai bendrauja ir bendradarbiauja su gimnazijos administracija. Gimnazijoje veikia 42 būreliai, kuriuos lanko 774 (97 proc.) mokinių. Išradingai gimnazijoje minimos valstybinės šventės, vyksta susitikimai su Nepriklausomybės akto signatarais, Seimo nariais. Minėtose veiklose skatinama mokinių lyderystė, ugdomas pilietiškumas, patriotiškumas, sudaromos galimybės mokiniams atskleisti individualius gebėjimus ir ugdyti bendrąsias kompetencijas.

6. Pastato estetiškumas (3.1.2 – 4 lygis, nurodytas aspektas – 4 lygis). Aplinka estetiška, patraukli ir patogi mokiniams, mokytojams, personalui, atvira svečiams. Prieš keletą metų gimnazijoje atlikta pastatų išorės ir vidaus renovacija. Gimnazija, siekiant didesnio saugumo mokiniams, aptverta. Mokiniai pertraukų metu gali išeiti į gimnazijos kiemėlį, kuriame nutiesti pėsčiųjų takeliai, pasodinti ir puoselėjami gėlynai, įrengti dviračiams laikyti skirti stovai, pastatyti suoliukai. Gimnazijos parke netradicinėje aplinkoje vyksta įvairių dalykų pamokos, yra etnografinė sodyba, saulės laikrodis. Šalia etnografinės sodybos – modernus mokinių darbas (dekoratyvus dubuo iš kurio tarsi liejasi vanduo ir auga gėlės). Renovacijai lėšų lygiomis dalimis (po 3 mln. litų) skyrė Lietuvos vyriausybė, Šalčininkų savivaldybė ir Lenkijos valstybė. Jauki ir išpuoselėta gimnazijos aplinka, sutvarkyta infrastruktūra, poilsio ir aktyvaus poilsio erdvės atitinka mokinių amžių, leidžia mokiniams pertraukų metu pagal poreikius smagiai leisti laiką ar ilsėtis. Koridoriuose gausu mokinių darbų, eksponuojamos parodos, stendai, laiptai papuošti užrašais, skatinančiais pasitikėti savimi, elgtis draugiškai – tai turi įtakos gerai mokinių nuotakai, savijautai. Kalbinti mokiniai teigė, kad estetiškai sutvarkyta aplinka ugdo jų pasididžiavimą savo mokykla, skatina norą puoselėti, kurti ir saugoti tai, kas tarnauja visai gimnazijos bendruomenei ir svečiams.

7. Edukacinės išvykos (3.2.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis). Gimnazijos teritorija (muziejus, choreografijos salė, biblioteka, skaitykla, chemijos laboratorija, aktų salė, stadionas, parkas) ir turimos aplinkos tinkamai panaudojamos mokinių ugdymui. Kiekviena dalyko metodinė grupė iš anksto planuoja ugdymo veiklas ir ne mokykloje, tai užfiksuota gimnazijos pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo plano 19 priede bei pradinių klasių mokytojų metodinės grupės plano prieduose. Kalbinti mokiniai patvirtino paveikias dailės, technologijų, matematikos, informacinių technologijų, istorijos pamokas gimnazijos parke, etnografinėje sodyboje, praktikumus siuvykloje ir parduotuvėje, spaustuvėje. Nemažai edukacinių ekskursijų tikslingai organizuojama Vilniaus krašto pažinimo tikslu, kultūrinio paveldo pažinimo skatimui. Edukacinės išvykos gimnazijoje tinkamos, atspindi kultūrinį (tautinį ir kalbinį) kontekstą.

8. Optimalus išteklių paskirstymas (4.1.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis). Personalo politika vykdoma tinkamai, atsižvelgiant į mokinių ir jų tėvų interesus: sukomplektuotas pakankamai kvalifikuotas pedagoginis personalas, pakanka administracijos darbuotojų, pagalbos mokiniui specialistų, aptarnaujančio personalo. Visos mokytojų darbo vietos kompiuterizuotos. Mokiniams beveik pakanka vadovėlių, išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros vadovėlius pagal atnaujintas programas ir biologijos vadovėlius 7, 8 klasėms. Gimnazijos finansinius išteklius sudaro klasės krepšelio (nuo 2016 m. sausio 1 d. gimnazijoje eksperimento tvarka išbandoma klasės krepšelio metodika), savivaldybės ir specialiosios programos lėšos bei paramos lėšos. Ugdymo įstaiga paskutiniaisiais metais neturėjo kreditorinių įsiskolinimų, tačiau, direktorės teigimu, klasės krepšelio metodika gimnazijoje nepasiteisino, lyginant su mokinio krepšelio metodika, gimnazija gauna mažiau lėšų. Ugdymo procesui užtikrinti savivaldybė skyrė papildomai 100 tūkst. eurų, todėl gimnazijoje mokomi visi priklausantys priedai. Gimnazija geba pritraukti ir nebiudžetinių lėšų iš 2

proc. gyventojų pajamų mokesčio, dalyvaudama projektuose ir nuomodama patalpas. Paramą gimnazijai teikia Lenkijos Respublika. Sprendimai dėl lėšų panaudojimo priimami tariantis su gimnazijos bendruomene, už jų panaudojimą atsiskaitoma Gimnazijos taryboje, finansinės ataskaitos skelbiamos gimnazijos interneto svetainėje.

9. Pasidalytas lyderystė (4.1.2. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 4 lygis). Ne tik vadovai, bet ir mokytojai, mokiniai, kiti gimnazijos bendruomenės nariai gali bei skatinami teikti pasiūlymus, inicijuoti pokyčius. Kiekvienai problemai nagrinėti, susitarimui pasiekti yra sudaromos darbo grupės. Gimnazijos direktorė savo darbe vadovaujasi demokratiškumo principais, turi aiškias vertybes, nuostatas ir jų laikosi. Kryptingai dirbama siekiant įgyvendinti gimnazijos viziją. Dabartiniu metu didžiausias dėmesys buvo skiriamas mokinių pasiekimams ir pažangai, atviros socialinės aplinkos įgyvendinimui, mokinių savivaldos veiklos suaktyvinimui. Vadovai skatina, palaiko lyderystę, atranda lyderius vykdomuose projektuose: penki mokytojai buvo pasiūlyti į vadovų rezervą, projekto „Lyderių laikas 3“ veikloje dalyvauja mokytoja, direktorė ir pavaduotoja ugdymui. Dauguma (90 proc.) bendruomenės narių pasitiki gimnazijos vadovais kaip partneriais, pagalbininkais ir patarėjais.

10. Gimnazijos atvirumas (4.2.3. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 4 lygis). Gimnazija yra atvira pasauliui: bendruomenės nariai domisi kintančia aplinka, reaguoja į pasikeitimus, mezga socialinius ryšius, vyksta mokytis į kitas šalies mokyklas. Bendradarbiaujama su vietos bendruomene, įvairiomis organizacijomis, kitomis mokyklomis, palaikomi ryšiai su gimnazijos abiturientais. Prasmingus ryšius gimnazija yra užmezgusi su užsienio mokyklomis, bendradarbiauja su vietos bendruomene, aktyviai dalyvauja miesto, rajono renginiuose, rajono renginiai vyksta ir gimnazijoje. Aktyviai bendradarbiaujama su socialiniais partneriais vykdant savanorystę. Gimnazija apie savo veiklą skelbia savo interneto svetainėje, Facebook paskyroje, svetainėse www.salcininkietis.lt; www.salcininkai.lt, <http://124.lt/pl/>, <http://kurierwilenski.lt/>, rajono laikraštyje „Šalčia“. Gimnazijos atvirumas padeda mokiniams ugdyti(s) dalykines ir bendrąsias kompetencijas, o mokytojams siekti asmeninio meistriškumo.

III. TOBULINTINI GIMNAZIJOS VEIKLOS ASPEKTAI

1. Mokinio pasiekimai ir pažanga gimnazijoje vidutiniška (1.2.1. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 2 lygis). Gimnazija kuria individualios mokinio pažangos stebėjimo sistemą ir tam naudoja turimus duomenis, bet vertinimo metu nustatyta, kad mokinių asmeninės pažangos matavimas nėra pastovus, dar nėra tapęs kiekvieno mokytojo veiklos prioritetu. Stebėtose pamokose nepakankamai dėmesio skirta atskirų mokinių pažangos matavimui lyginant su išsikeltu mokymosi uždaviniu. Mokytojai, dirbantys su jaunesniojo amžiaus mokiniais, yra geriau įvaldę jauniausiajam mokinių amžiui tinkančius individualios pažangos matavimo ir vertinimo būdus. Aptariant pamokos rezultatus vertėtų orientuotis į konkretų, pamatuojamą mokymosi uždavinį, t. y. į numatytąjį mokymosi rezultatą bei vertinimo ir įsivertinimo kriterijus. Jei pamokoje daugiau dėmesio būtų skiriama asmeninės mokinių pažangos išryškėjimui, aptarimui, o pamokos rezultatai būtų aptariami siejant juos su išsikeltu mokymosi uždaviniu, tikėtina, kad stiprėtų asmeninė kiekvieno mokinio atsakomybė už mokymosi rezultatus, būtų ugdomi mokinių metakognityviniai gebėjimai, kurie padeda optimizuoti ir gerinti ugdymo kokybę bei besimokančiųjų pasiekimus. Mokiniai gautų galimybę planuoti, organizuoti, kontroliuoti bei įsivertinti savo paties mokymąsi.

2. Tikėjimas mokinio galiomis (2.2.1. 2 lygis, nurodytas aspektas – 2 lygis). Stebėdami pamokas, vertintojai fiksavo, kad, organizuodami mokymąsi, mokytojai orientavosi į pagrindinį mokinių mokymosi pasiekimų lygį, apibrėžtą pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose. Tikėjimą mokinio galiomis kaip stiprųjį aspektą vertintojai fiksavo 4 proc. stebėtų pamokų. Vertintojai pripažįsta, kad klasių auklėtojai kartu su mokiniais mokslo metų pradžioje iškelia mokymo dalyko lūkesčius, numato veiksnius, kurie padės jų pasiekti, kartą per mėnesį klases valandėlių metu bei metų pradžioje ir pabaigoje analizuoja įgyvendinimą. Vis dėlto periodiškas duomenų rinkimas neturi poveikio konkreto dalyko mokymo ir mokymosi planavimui ir organizavimui. Daroma išvada, kad tikėjimas mokinio galiomis mokykloje yra tobulintinas. Todėl

sudarant ugdymo planus rekomenduotina numatyti rezultatus, ugdymo procese projektuoti veiklas, atitinkančias mokinių poreikius ir stimuliuojančias iššūkius formuoti aukštiesiems mokinių siekiams, o vadovaujant mokymui ir mokymuisi plėtoti mokinių gebėjimus išsakyti individualius mokymosi lūkesčius.

3. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas (2.2.2. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 2 lygis). Gimnazijoje yra stipri išorinė diferenciacija (laikinosios grupės, pasirenkamieji dalykai ir dalykų moduliai, konsultacijos, neformalusis švietimas), tačiau nepakankamas diferencijavimas pamokoje – tai sudarė 40 procentų nuo visų stebėtų pamokų. Gimnazijos bendruomenė suvokia mokinių skirtingumą gebėjimų, pasiekimų, poreikių, mokymo(si) stilių, individualios pažangos, pagalbos mokiniui aspektu ir yra padariusi nemažą įdirbį ir toliau dirba šia kryptimi, tačiau vertinimo savaitę turimais duomenimis pamokose naudojosi tik iš dalies. Dėl šios priežasties diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas yra tobulintinas gimnazijos aspektas. Tikėtina, jei mokytojai, pripažindami mokinių skirtybes, labiau atsižvelgtų į jas organizuodami mokymą(si), dažniau taikytų įvairius nenuolatinius mokinių pergrupavimą pagal jų mokymosi poreikius būdus, labiau suasmenintų mokymąsi, parengtų užduotis atsižvelgdami į mokinių mokymosi lygius, mokymąsi skatintų aktyvų mokinių dalyvavimą keliant individualius ugdymosi tikslus, sudarytų sąlygas rinktis temas, užduotis, problemas, mokymosi būdus ir tempą, mokiniai prisiimtų didesnę atsakomybę už savo mokymąsi ir jų pasiekimai bei pažanga būtų spartesnė.

4. Mokymo(si) metodų, būdų, formų įvairovė (2.2.2. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 2 lygis). Vertinimo savaitę dalyje pamokų (38,81 proc.) mokiniams sudaryta galimybė patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis, derintas individualus, partneriškas, grupinis, visos klasės mokymasis. 152 stebėtų pamokų analizė atskleidė, jog mokymosi būdų ir formų įvairovė buvo taikyta 43 pamokose (28,28 proc.), užduočių įvairovė stebėta 62 pamokose (40,8 proc.). Apibendrinti visų 153 stebėtų pamokų duomenys atskleidžia, kad išorinio vertinimo savaitę gimnazijos 1–12 kl. likusiose stebėtose (61,19 proc.) pamokose taikyti daugiau tradiciniai, į mokymą, o ne į mokymąsi orientuoti mokymo metodai: pasakojimas, klausinėjimas, garsinis skaitymas, demonstravimas, mokymasis iš vadovėlio, rašymas sąsiuvinuose bei pratybose, kurie neskatinė mokinių mokymosi motyvacijos bei atsakomybės už savo mokymosi rezultatus. Mokytojams vertėtų taikyti pamokose aktyvaus ugdymo metodus (klasės ar grupės diskusiją, svarbaus įvykio ar atvejo analizę, minčių lietu, bendradarbiavimą įvairaus dydžio grupėse, grupės pranešimą, debatus konkrečia pamokos tema, kūrybą, dramą), kurie, tikėtina, mokiniams padėtų ne tik geriau įsisąmoninti mokymo turinį, bet ir plėtoti asmeninius, socialinius, komunikacinius, kritinio mąstymo, problemų sprendimo gebėjimus, žadintų smalsumą ir mokymosi džiaugsmą, skatintų prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi.

5. Vertinimo kriterijų aiškumas (2.4.1. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 2 lygis). Pamokose vertintojai stebėjo vyraujančią formuojamąjį vertinimą, o kaupiamojo vertinimo atvejai labiau pasitarnavo apibendrinamajam vertinimui. 50,7 proc. stebėtų pamokų mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo formos ir būdai įvertinti labai gerai ir gerai. Ilgalaikiuose planuose fiksuotas vertinimo planavimas, tačiau stebėtose pamokose mokymosi uždaviniai dažniausiai buvo nukreipti į mokinių veiklas, nurodant tik sąlygas, nes vertinimo kriterijams pritrūko apibrėžtumo, todėl 33 pamokose (21,7 proc.) vertinimo kriterijų aiškumas išskirtas kaip tobulintinas pamokos aspektas. Įvertinus mokinių vertinimo ugdant pamokoje aspektus, galima teigti, kad dažniausiai (apie 70 proc.) apibendrinant pamoką vertinta mokinių veikla, pastangos, emocinė jausena, rečiau – individuali pažanga ir pasiekimai, nes pritrūko apibrėžtų ir pamatuojamų vertinimo kriterijų, surinkta informacija mažai panaudota tikslingam tolimesnės ugdymo(si) veiklos planavimui. Daugumai mokytojų reikėtų skirti didesnę dėmesį mokymo(si) sėkmės kriterijų planavimui, t.y. įvertinti konkrečiau ir pamatuojamo pamokos uždavinio bei aiškių ir apibrėžtų vertinimo kriterijų ryšį.